

Betreft: Uw vergadering van 3 december 2018 – richtinggevende uitspraken bodemdaling

Heerhugowaard, 30 november 2018

Geachte leden van de Commissie Natuur, Water, Landbouw en Milieu,

In uw vergadering van 3 december aanstaande bespreekt u in uw commissie **de notitie voor richtinggevende uitspraken over bodemdaling in veenweidegebieden.**

Graag geven wij u ten behoeve van uw gedachtevorming en standpuntbepaling een aantal overwegingen mee. Wij zien het voortvarend oppakken van het vraagstuk bodemdaling en de daarmee gepaard gaande uitstoot van broeikasgassen in de veenweidegebieden als een bijzonder urgente kwestie. Wij vinden het daarom zeer te prijzen dat GS in de notitie helder neerzet dat er vergaande keuzes nodig zijn om de huidige trends te doorbreken. Dit vraagt om een vergaande verandering van omgaan met water (zowel kwantitatief als kwalitatief) en daarmee zal het significante effecten hebben om de wijze waarop deze gebieden, onder andere landbouwkundig, gebruikt kunnen worden.

In de notitie wordt die urgentie goed neergezet en de mogelijke consequenties helder omschreven. Waar onze grote zorg zit is dat het effect dat deze notitie nu in de maatschappelijke discussie heeft, zou kunnen leiden tot een grote botsing, daarna een patstelling met als gevolg dat de zeer noodzakelijke koerswijziging niet zal worden gerealiseerd. Dit zou, ook gezien de laatste conclusies van diverse toonaangevende instituten waaronder de VN wat betreft de noodzaak tot het versnellen van inspanningen om uitstoot van klimaatgassen te verlagen, rampzalig zijn. Het veenweide stoot veel van dergelijke gassen uit én heeft de potentie deze gassen juist vast te leggen.

Om niet in deze valkuil te lopen adviseren wij u in uw discussie inhoud en proces goed als twee verschillende, beide belangrijke onderdelen, te beschouwen en te bespreken. Een illustratie daarvan is het volgende: mede met een bijdrage van uw provincie loopt nu het Innovatie Programma Veen (IPV). In deze wetenschappelijke opgezette praktijktest onderzoeken wij de mogelijkheden om met natte vormen van landbouw (paludicultuur en peilgestuurde drainage) de bodemdaling met minstens 90% te stoppen en óók een reëel inkomen te genereren voor boeren. Initiatiefnemers ANV Water, Land en Dijken en Landschap Noord-Holland verwachten veel van dit onderzoek maar de uitkomsten zijn in dit stadium nog zéér ongewis. Het is dus op dit moment onverstandig om nu al te stellen dat deze vormen van landbouw een zeker en wenkend toekomstperspectief bieden. Dit wel zo stellig neer te zetten kan leiden tot een op voorhand wegvallend draagvlak bij boeren voor nieuwe vormen van landbouw.

Wij pleiten vóór heldere en verstandige keuzes op zowel inhoud als proces:

- **Inhoud:** besluit dat het zo niet verder kan. Dat vernatting noodzakelijk is. Op dit punt vinden wij de notitie van GS de juiste zaken agenderen en daarin ook volledig zijn. Ook de grote urgentie wordt goed weergegeven.
- **Proces:** er dient een proces te worden opgetuigd waarin, gedreven door de inhoudelijke urgentie, voortvarend verkend wordt hoe we inhoudelijke doelen bereiken en daarin alle relevante partijen meenemen. Waaronder nadrukkelijk ook de boeren die nu in de veenweidegebieden ondernemer zijn. De uitdaging zit erin een proces vorm te geven waarin wij niet verzanden in grenzeloos gepolder. Heldere en dwingende keuzes op het spoor van de inhoud zullen daarin, op dit moment al, noodzakelijk zijn.

Wij, als natuur- en milieuorganisaties, nemen bijzonder graag deel aan dat proces. Wij zien ook dat we alleen stappen kunnen zetten als iedereen in het proces gepaste ruimte krijgt. Wij zoeken vertegenwoordigers in de landbouw daarin ook nu al actief op. Dat blijkt onder andere uit het gezamenlijk initiatief IPV maar ook uit de gesprekken die wij nu met de LTO en ANV Water, Land en Dijken voeren over ons Toekomstperspectief Amsterdam Wetlands. Het is onze ambitie om binnen dit perspectief concrete projecten op te zetten sámen met boeren om de in dit perspectief geschetste opties voor “groeierend veen” en “historisch veen” in het veld te realiseren. Zo kunnen we samen verkennen hoe een toekomst eruit kan gaan zien waarin we significante stappen zetten om bodemdaling te verminderen en de uitstoot van klimaatgassen te minimaliseren.

Wij adviseren u GS mee te geven om de inhoudelijke ambitie overeind te houden, zoals door hen beschreven in de notitie, maar de procesinrichting, die moet leiden tot het realiseren van die doelen nader uit te werken. Wij zijn zeer bereid om ook op dat punt constructief mee te denken.

Mede namens, Natuurmonumenten, de Natuur & Milieufederatie Noord-Holland en Staatsbosbeheer,

Met vriendelijke groet,

Ernest Briët

Directeur Landschap Noord-Holland